

МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ
ЗА РАЗРАБОТВАНЕ И ОЦЕНЯВАНЕ НА ЕСЕ ПРИ КАНДИДАТСТВАНЕ
В ОКС „МАГИСТЪР” В ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ
„СОЦИОЛОГИЯ, АНТРОПОЛОГИЯ И НАУКИ ЗА КУЛТУРАТА”

I. УКАЗАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ЕСЕ

1. Какво представлява академичното есе?

„Есе“ буквално означава "опит", оригинално поднасяне в свободно прозаично изложение на идея, оценка или преживяване. Това е граничен жанр между научния, публицистичния и художествения стил, свободно интегриращ техните стилистични средства. **Академичното есе** не е случаен сбор от различни факти и наблюдения. То е цялостен структуриран текст, който отговаря на някакъв конкретен проблем/въпрос. За да отговори на конкретния въпрос, академичното есе изгражда теза и я подкрепя с аргументи. Добрите есета отдават дължимото на тези, които се различават от мнението на автора. Академичната арена е място на сблъсък на идеи. Авторът се включва в този сблъсък. Той трябва да представи своята позиция, но и да я изправи срещу най-силните аргументи на другите антитези. Авторът въвежда в проблематиката, изразява теза, демонстрира методите, с които ще я защити, отговаря на най-силните критики срещу неговата теза и обобщава позицията си в заключение.

2. Какво трябва да се открие при есето?

Есето трябва да притежава основните признаци на всеки писмен текст – информативност, смислово и стилово единство, езикова свързаност, завършеност. Целта е лично и оригинално представяне и аргументирана защита на авторовата теза. Есето съдържа елементи на новаторство, прави собствени асоциации, достига до неочаквани изводи. Стилът на изложението при есето не е наивно-емоционален, не е открито изповеден, а селективен и интелектуален, като "висша сериозност на темата и небрежна официалност при поднасянето ѝ" (Джон Флечър). Авторът трябва да демонстрира умения да класифицира, анализира и интерпретира информация, да преценява достоверността ѝ, да използва, променя обосновано или да създава нови понятия, да преминава от конкретно към абстрактно и да разглежда проблемите от нов личен ъгъл.

3. *Структура на есето*

Структурата на есето се състои от:

УВОД - кратък, не повече от един абзац, в който се заявява позицията, тезата на автора или отговора на зададения въпрос.

ИЗЛОЖЕНИЕ – съдържа разсъждения, аргументи, доказателства, за да се защити заявената в увода гледна точка;

ЗАКЛЮЧЕНИЕ - в няколко изречения се представя заключителната теза на автора.

4. *Какви са изискванията при писане на академично социологическо есе?*

- Да е ясно, че се изразява лична позиция.
- Да се използват основни понятия и термини от социологията (икономиката, психологията).
- Да личи, че собствената позиция не е внезапно хрумване, а се основава на информация, който е била набирана и подготвяна чрез анализ на различни източници.
- Текстът да е грамотно написан и да не оставя впечатление за преписване на готови литературно-критични оценки.
- Обемът е 5-10 страници ръкописен текст.

II. ОЦЕНЯВАНЕ НА ЕСЕ

Приемът на студенти в „магистър” в професионално направление „Социология, антропология и науки за културата” се извършва с полагане на конкурсен изпит – **написване на есе по тема**, определена в деня на изпита от изпитна комисия на катедра „Икономическа социология”, утвърдена със заповед на Ректора на УНСС.

Конкурсният изпит се провежда по реда установен в ПУД на УНСС.

Изпитът е **анонимен**.

Всеки кандидат получава **голям плик** с необходимите материали за разработване на есето.

Продължителността на изпита е **2 часа**.

Оценяването на студентското есе се извършва по следните **критерии**:

структура; съдържание, стил на изложение и отношение на автора към разисквания проблем. Относителният дял на всеки от критериите е посочен в следната таблица:

Критерии	%	Стандарт
Структура	20	Разработеното есе следва да съдържа три задължителни елемента: увод, изложение и заключение
Съдържание	40	Уводът – кратко изяснява позицията/основната теза на автора или отговора на зададения му въпрос. Изложението на есето е в свободна форма и разкрива следните умения на студента: да класифицира, анализира и интерпретира информация, да преценява достоверността ѝ, да използва, променя обосновано или да създава нови понятия, да преминава от конкретно към абстрактно и да разглежда проблемите от нов личен ъгъл.
Стил	20	Стилът на изложението следва да изразява личната позиция на автора; да е използван литературен език и основни понятия и термини на социологията; авторската гледна точка (теза) да е защитена с информация, събрана чрез анализ на различни източници, в т.ч. и от емпирични изследвания на студента, реализирани в учебния процес на бакалавърско ниво и/или публикувани статии в сборници от научни конференции; да не създава впечатление за взимстване (плагиатстване) на чужди аналитични мнения и оценки по разисквания в есето проблем; да не са допуснати граматически грешки; обемът да е 5-10 страници ръкописен текст.
Отношение на автора към разисквания проблем	20	Заключението – ясно и категорично изразено заключително мнение/теза на автора.

След приключване на изпита всеки кандидат поставя в плика разработката си, запечатва плика и го предава на изпитната комисия за оценяване.

Изпитната комисия обявява деня и часа за обявяване на резултатите и реда на класирането на кандидатите.

Записването на студентите в ОКС „магистър” се извършва съгласно графика на УНСС.